

**TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI
ANONİM ŞİRKETİ**

**1 OCAK - 31 ARALIK 2012 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. Yönetim Kurulu'na

1. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide gelir tablosunu, konsolide kapsamlı gelir tablosunu, konsolide özkaynak değişim tablosunu, konsolide nakit akım tablosunu ve önemli muhasebe politikalarının özeti ile dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolara İlgili Olarak Grup Yönetiminin Sorumluluğu

2. Grup yönetimi konsolide finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, konsolide finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmayı sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Grup'un iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Grup yönetimi tarafından hazırlanan konsolide finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Grup yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve konsolide finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartları (bkz. Dipnot 2) çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Sonucu Etkilemeyen, Diğer Husus

5. 25 No'lu konsolide finansal tablo notunda belirtildiği üzere, Grup'un satışlarının ve alımlarının önemli bir bölümü ilişkili kuruluşlarla gerçekleştirilmiştir.

Başaran Nas Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
a member of
PricewaterhouseCoopers

Zeynep Uras, SMMM
Sorumlu Ortak Başdenetçi

İstanbul, 6 Şubat 2013

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

1 OCAK - 31 ARALIK 2012 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE BİLANÇOLAR.....	1 - 2
KONSOLİDE GELİR TABLOLARI.....	3
KONSOLİDE KAPSAMLI GELİR TABLOLARI	4
KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOLARI	5
KONSOLİDE NAKİT AKIM TABLOLARI	6
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR	7 - 54
NOT 1 ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	7
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	8-20
NOT 3 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	21
NOT 4 FİNANSAL YATIRIMLAR	21
NOT 5 FİNANSAL BORÇLAR	22-24
NOT 6 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	25
NOT 7 DİĞER ALACAKLAR	25
NOT 8 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR	26
NOT 9 STOKLAR	27
NOT 10 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	27
NOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	28-29
NOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	30
NOT 13 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI.....	31
NOT 14 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	32-33
NOT 15 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	34
NOT 16 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	34-35
NOT 17 ÖZKAYNAKLAR	35-37
NOT 18 SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ	37-38
NOT 19 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	39
NOT 20 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER.....	40
NOT 21 DİĞER FAALİYETLERDEN GELİRLER/GİDERLER	40
NOT 22 FİNANSAL GELİRLER / GİDERLER	41
NOT 23 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	41-43
NOT 24 HİSSE BAŞINA KAZANÇ	43
NOT 25 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	44-45
NOT 26 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	45-52
NOT 27 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR).....	52-54

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 VE 2011 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 2012	Bağımsız denetimden geçmiş 2011
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar:			
Nakit ve nakit benzerleri	3	1.637.362	1.331.702
Finansal yatırımlar	4	169	60.424
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	25	502.535	738.115
- Diğer ticari alacaklar	6	263.849	426.846
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	8	679.747	539.824
Diğer alacaklar	7	169	349
Stoklar	9	383.752	380.052
Diğer dönen varlıklar	16	112.385	94.454
Toplam dönen varlıklar		3.579.968	3.571.766
Duran varlıklar:			
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	8	497.911	536.758
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	10	24.100	22.100
Maddi duran varlıklar	11	1.255.773	1.305.296
Maddi olmayan duran varlıklar	12	684.061	782.208
Ertelenmiş vergi varlığı	23	3.959	63.758
Diğer duran varlıklar	16	15.762	20.222
Toplam duran varlıklar		2.481.566	2.730.342
Toplam varlıklar		6.061.534	6.302.108

1 Ocak - 31 Aralık 2012 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolar, 6 Şubat 2013 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmış ve Yönetim Kurulu adına CEO Kamil Başaran, Mali Direktör Cengiz Eroldu ve Muhasebe Müdürü Doğu Özden tarafından imzalanmıştır. Söz konusu konsolide finansal tablolar Genel Kurul'da onaylanması sonucu kesinleşecektir.

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 VE 2011 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 2012	Bağımsız denetimden geçmiş 2011
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler:			
Finansal borçlar	5	941.216	939.879
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	25	859.623	932.595
- Diğer ticari borçlar	6	483.110	678.022
Dönem karı vergi yükümlülüğü	23	8.786	4.872
Borç karşılıkları	14	72.103	86.325
Devlet teşvik ve yardımları	13	22.275	22.275
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	16	77.574	80.272
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		2.464.687	2.744.240
Uzun vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	5	1.344.528	1.581.661
Devlet teşvik ve yardımları	13	61.636	83.938
Kıdem tazminatı karşılığı	15	128.582	102.942
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		1.534.746	1.768.541
Toplam yükümlülükler		3.999.433	4.512.781
Özkaynaklar:			
Ödenmiş sermaye	17	500.000	500.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	17	348.382	348.382
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	17	149.301	114.560
Nakit akım koruması ile ilgili birikmiş zarar	17	(132.687)	(207.136)
Geçmiş yıllar karları	17	748.780	559.356
Net dönem karı	17	448.325	474.165
Toplam özkaynaklar		2.062.101	1.789.327
Toplam kaynaklar		6.061.534	6.302.108

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 VE 2011 TARİHLERİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE GELİR TABLOLARI

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 2012	Bağımsız denetimden geçmiş 2011
Net satış gelirleri	18	6.705.274	7.336.658
Satışların maliyeti (-)	18	(5.916.339)	(6.512.779)
Ticari faaliyetlerden brüt kar		788.935	823.879
Faiz, ücret, prim, komisyon ve diğer gelirler		188.344	114.957
Faiz, ücret, prim, komisyon ve diğer giderler (-)		(135.669)	(78.306)
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kar		52.675	36.651
Brüt kar		841.610	860.530
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	19	(202.343)	(225.709)
Genel yönetim giderleri (-)	19	(136.646)	(136.674)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	19	(14.858)	(7.056)
Diğer faaliyet gelirleri	21	17.624	45.513
Diğer faaliyet giderleri (-)	21	(12.931)	(47.090)
Faaliyet karı		492.456	489.514
Finansal gelirler	22	428.184	337.088
Finansal giderler (-)	22	(415.343)	(318.514)
Vergi öncesi karı		505.297	508.088
Vergi gider			
- Dönem vergi gideri	23	(15.785)	(4.872)
- Ertelenmiş vergi gideri	23	(41.187)	(29.051)
Dönem karı		448.325	474.165
Net dönem karlarının dağılımı:			
Kontrol dışı paylar		-	-
Ana ortaklık payları		448.325	474.165
Hisse başına kazanç (Kr)	24	0,90	0,95

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 VE 2011 TARİHLERİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	<i>Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2012</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2011</i>
Net dönem karı	448.325	474.165
Diğer kapsamlı gelir:		
Nakit akım koruması ile ilgili net kar/(zarar)	74.449	(140.663)
Diğer kapsamlı gelir (vergi sonrası)	522.774	333.502
Toplam kapsamlı gelir	522.774	333.502
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Kontrol dışı paylar	-	-
Ana ortaklık payları	522.774	333.502

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 VE 2011 TARİHLERİNDE SONA EREN DÖNEMLERE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Nakit akım koruması ile ilgili birikmiş zarar (*)	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2011 bakiyesi	500.000	348.382	77.047	(66.473)	462.699	384.220	1.705.875
Transferler	-	-	37.513	-	346.707	(384.220)	-
Temettü dağıtımı	-	-	-	-	(250.050)	-	(250.050)
Döneme ait toplam kapsamlı (gider)/gelir (*)	-	-	-	(140.663)	-	474.165	333.502
31 Aralık 2011 bakiyesi	500.000	348.382	114.560	(207.136)	559.356	474.165	1.789.327
1 Ocak 2012 bakiyesi	500.000	348.382	114.560	(207.136)	559.356	474.165	1.789.327
Transferler	-	-	34.741	-	439.424	(474.165)	-
Temettü dağıtımı	-	-	-	-	(250.000)	-	(250.000)
Döneme ait toplam kapsamlı gelir	-	-	-	74.449	-	448.325	522.774
31 Aralık 2012 bakiyesi	500.000	348.382	149.301	(132.687)	748.780	448.325	2.062.101

(*) Ertelenmiş vergi tutarı netlenmiştir.

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 VE 2011 TARİHLERİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIM TABLOLARI

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

	Notlar	2012	2011
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit girişleri			
Vergi öncesi kar		505.297	508.088
Vergi öncesi kar ile işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit arasındaki mutabakat			
Amortisman ve itfa payları	11,12	346.669	298.277
Faiz giderleri	22	71.265	83.343
Faiz geliri	22	(308.777)	(135.250)
Kıdem tazminatı yükümlülüğü karşılığı	15	38.593	29.210
Gayrimenkul takas işleminden elde edilen kar	10,21	-	(17.448)
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin makul değer değişimlerinden elde edilen kar	10,21	(2.000)	(2.100)
Maddi duran varlık satış karı	21	(1.790)	(1.427)
Finans sektörü faaliyetleri şüpheli alacak karşılığı		(3.347)	8.447
Dava karşılığı		(2.000)	5.672
Garanti giderleri karşılığı	14	29.764	44.258
İşletme sermayesindeki değişikliklerden önceki faaliyet karı		673.674	821.070
İşletme sermayesindeki değişiklikler:			
Ticari alacaklar ve ilişkili taraflardan alacaklar		398.577	(253.857)
Stoklar		(3.700)	(58.009)
Diğer dönen/duran varlıklar ve diğer alacaklar		5.298	(91.191)
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar		(97.729)	(442.335)
Ticari borçlar ve ilişkili taraflara borçlar		(267.884)	200.208
Kısa vadeli diğer yükümlülükler		(2.928)	36.359
Diğer kısa/uzun vadeli borçlar		(22.302)	(28.001)
Ödenen kıdem tazminatları	15	(12.953)	(6.200)
Ödenen vergi		(11.871)	(1.202)
Ödenen garanti giderleri	14	(41.756)	(31.549)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit girişi		616.426	145.293
Yatırım faaliyetleri			
Alınan faiz		308.823	132.764
Vadesi dolan finansal yatırımlar	4	60.424	45.393
Finansal yatırımlar	4	(169)	(60.424)
Satın alınan maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	11,12	(205.776)	(286.602)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış hasılatı	11,12	8.567	7.460
Özkaynaklar altında muhasebeleştirilen nakit akım farkı	17	74.449	(140.663)
Yatırım faaliyetlerinden dolayı net nakit çıkışı		246.318	(302.072)
Finansman faaliyetleri			
Ödenen faiz		68.239	(85.881)
Ödenen temettü		(250.000)	(250.050)
Alınan banka kredileri ve finansman bonoları		43.864	1.084.755
Ödenen banka kredileri ve finansman bonoları		(419.164)	(401.323)
Finansman faaliyetlerinden dolayı net nakit girişi		(557.061)	347.501
Nakit ve nakit benzeri varlıklardaki net artış		305.683	190.722
Dönem başı hazır değerler		3	1.324.772
Dönem sonu hazır değerler		3	1.630.455

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

1968 Yılında Türk-İtalyan ortaklığıyla kurulan Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.’nin , “Şirket” - “Tofaş” faaliyet konusu Fiat Auto S.p.A. “Fiat” lisansı altında binek oto ve hafif ticari araç üretimi, ithalatı ve satışlarıdır. Koç Holding A.Ş. “Koç Holding” ve Fiat’ın ortak yönetiminde olan Tofaş ayrıca kendi otomobillerinde kullanılan çeşitli otomobil yedek parçaları da üretmektedir. Şirket’in Genel Müdürlük adresi Büyükdere Cad. No:145 Zincirlikuyu Şişli-İstanbul’dur. Üretim yapıldığı fabrikası ise Bursa’da bulunmaktadır. Şirket tarafından üretilen araçlar Mini Cargo ve Yeni Doblo dışında Fiat ile yapılan lisans sözleşmeleri uyarınca üretilmektedir. Tofaş, Sermaye Piyasası Kurulu’na “SPK” kayıtlı olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’na “İMKB” 1991 yılında kote edilmiştir.

Şirket, ticari faaliyetlerinin önemli bir kısmını Koç Holding ve Fiat Grubu Şirketleri ile gerçekleştirmektedir (Not 25).

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla Şirket’in konsolidasyona tabi tutulmuş bağlı ortaklıkları aşağıda yer almaktadır.

Şirket ismi	Faaliyet alanı	Şirketin ortaklık payı	
		2012	2011
Koç Fiat Kredi Tüketici Finansmanı A.Ş. (“KFK”)	Tüketici finansmanı	%99,9	%99,9
Platform Araştırma Geliştirme Tasarım ve Tic. A.Ş. (“Platform”)	Araştırma geliştirme	-	%99,0
Fer Mas Oto Ticaret A.Ş.	Otomobil ve Yedek Parça Ticareti	%99,4	%99,4

Bundan böyle konsolide finansal tablolarda Tofaş ve konsolide edilmiş bağlı ortaklıkları “Grup” olarak adlandırılacaktır.

Şirket’in bağlı ortaklıklarından Platform 27 Aralık 2012 tarihinde faaliyetlerine son verilerek tasfiye edilmiştir.

Kategorileri itibarıyla dönem içinde çalışan personelin ortalama sayısı aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
Mavi yakalı	5.983	6.535
Beyaz yakalı	1.319	1.185
	7.302	7.720

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları

SPK, Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu tebliğe istinaden, işletmelerin finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (“UMS/UFRS”)’na göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS’nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayımlananlardan farkları, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (“TMSK”) tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS’ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, TMSK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) esas alınacaktır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve finansal tablolarını SPK tarafından kabul edilen finansal raporlama standartlarına (“SPK Finansal Raporlama Standartları”) uygun olarak hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak kaydıyla, UMSK tarafından yayımlanmış UMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı uygulanmamıştır.

Grup, konsolide finansal tablolarını SPK’nın Seri: XI, No: 29 sayılı tebliği ve bu tebliğe açıklama getiren duyuruları çerçevesinde, UMS/UFRS’nin esas alındığı SPK Finansal Raporlama Standartları’na uygun olarak hazırlamaktadır. Konsolide finansal tablolar ve notlar, SPK tarafından yayınlanan duyuruları ile uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur. Bu kapsamda geçmiş döneme ait konsolide finansal tablolarda gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Grup, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı (“Maliye Bakanlığı”) tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.1.2 Karşılaştırmalı bilgiler

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Grup, 31 Aralık 2012 tarihli konsolide bilançosunu 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosu ile; 1 Ocak - 31 Aralık 2012 hesap dönemine ait konsolide gelir tablosu, konsolide kapsamlı gelir tablosu, konsolide nakit akım tablosu ve konsolide özkaynak değişim tablolarını ise 1 Ocak-31 Aralık 2011 hesap dönemi ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

2.1.3 Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup’un fonksiyonel ve raporlama para birimi Türk Lirası (“TL”)’dir. Yabancı para işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihinde geçerli olan döviz kurları kullanılarak çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan bu kur farkı geliri veya gideri finansal gelirler veya giderler olarak, konsolide gelir tablosun yansıtılmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1.4 Uygulanan konsolidasyon esasları

Ana ortaklığın doğrudan veya dolaylı olarak bir ortaklıktaki oy haklarının yarısından fazlasını kontrol etmesi ve işletmenin finansal ve faaliyet politikalarını idare etme yetkisine haiz olması durumunda, kontrolün var olduğu kabul edilir. Finansal tabloların konsolidasyonunda şirketler arası bakiye, işlemler ve gerçekleşmemiş kar ve zararlar dahil olmak üzere kar ve zararlar mahsup edilmektedir. Konsolide finansal tablolar benzer işlem ve hesaplar için tutarlı muhasebe politikaları uygulanarak hazırlanmaktadır. Tofaş'ın bağlı ortaklıklarında bulunan azınlık hisseleri, konsolide mali tablolar açısından önem arz etmemesinden dolayı, ana ortaklık dışı payların ("Azınlık Payları" veya "Kontrol Dışı Paylar") içerisinde muhasebeleştirilmemiştir. Şirket' in ve konsolidasyona tabi olan bağlı ortaklıklarının mali tabloları aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

2.1.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

- Şirket garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir.
- Grup'un bağlı ortaklığı KFK'nın yönetimi, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Değer düşüklüğü ve tahsil edilememe riski, bireysel olarak önemli olan her bir kredi için ayrı, bireysel bazda değer düşüklüğü tespit edilmemiş tüm krediler için toplam portföy bazında hesaplanmaktadır. Konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için 12.547 TL tutarında genel kredi karşılığı ayırmıştır (2011: 11.464 TL).

2.2 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Grup, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") ve Uluslararası Finansal Raporlama Yorumları Komitesi ("UFRYK") tarafından yayınlanan ve 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş standartlar ve yorumlardan kendi faaliyet konusu ile ilgili olanları uygulamıştır.

(a) *Yıllık raporlama dönemi sonu 31 Aralık 2012 olan finansal tablolarda geçerli yeni standartlar, değişiklikler ve yorumlar:*

- UFRS 7 (değişiklik), "Finansal Araçlar: Açıklamalar", 1 Temmuz 2011 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik, transfer işlemlerinde şeffaflığı artırma ve finansal varlık transferleri ile ilgili maruz kalman risklerin ve bu risklerin işletmenin finansal durumu üzerindeki etkilerinin daha iyi anlaşılması amacını taşımaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

- UMS 12 (değişiklik), “Gelir Vergileri”, 1 Ocak 2012 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik, makul değeri ile ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerinin ölçümlemesine ilişkin mevcut prensiplere istisna getirmektedir. Grup, söz konusu istisnalar kapsamında bulunmamaktadır.
- (b) **31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak 1 Ocak 2013 tarihinden sonra yürürlüğe girecek olan standartlar ve değişiklikler:**
  - UMS 19 (değişiklik), “Çalışanlara Sağlanan Faydalar”, 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklikler, koridor metodunu yürürlükten kaldırmakta ve finansal giderlerin net fonlama temelinde hesaplanmasını öngörmektedir. Erken uygulamaya izin vermektedir.
  - UMS 1 (değişiklik), “Finansal Tabloların Sunumu, Diğer Kapsamlı Gelir”, 1 Temmuz 2012 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklikler sonucu ortaya çıkan temel gelişme işletmelerin diğer kapsamlı gelir altında gösterdiği hesapları daha sonraki dönemlerde potansiyel olarak gelir tablosu ile ilişkilendirilecek olarak gruplaması zorunluluğunun getirilmesidir. Değişiklik diğer kapsamlı gelirden hangi kalemlerin gösterileceğinden bahsetmemektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir.
  - UFRS 13, “Makul Değer Ölçümü”, 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Standart, tam bir makul değer tanımı ve tüm UFRS’lerde uygulanacak tek bir ölçüm ve açıklamalar kaynağı sağlayarak tutarlılığın geliştirilmesi ve karmaşıklığın azaltılmasını amaçlamaktadır.
  - UFRS 7 (değişiklik), “Finansal Araçlar: Açıklamalar”, 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik, halihazırda geçerli olan dipnot açıklamalarının iyileştirilerek UFRS ve US GAAP finansal tablo hazırlayan şirketler arasındaki karşılaştırılabilirliğin artırılması amacıyla taşımaktadır.
  - UMS 32 (değişiklik), “Finansal Araçlar: Sunum”, 1 Ocak 2014 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik ile UMS 32, “Finansal Araçlar: Sunum” standardında bulunan uygulama rehberi bilançoda bulunan finansal varlık ve finansal yükümlülüklerin netleştirilmesi konusunda daha açıklayıcı olması amacıyla güncellenmiştir.
  - UFRS’lerin geliştirilmesi projesi kapsamında, 2011 yılı içinde 5 tane standarda değişiklik getirilmiştir. UFRS 1, UMS 1, UMS 16, UMS 32 ve UMS 34. Bu değişiklikler 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.
  - UFRS 9 “Finansal Araçlar: ”, 1 Ocak 2015 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflandırılması, ölçümü ve muhasebeleştirilmesine yer vermektedir. UMS 39’da yer alan finansal enstrümanların sınıflama ve ölçüm prensipleri yerine gelmiştir.
  - UFRYK 20, Madenlerle ilgili üretim sırasında oluşan sökme maliyetleri.

UFRS 9 haricinde Yukarıdaki değişikliklerin Şirket’in finansal durumu ve performansı üzerinde ciddi bir etkisi bulunmamaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Hazır değerler

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Not 3).

Finansal varlıklar

UMS 39 kapsamındaki finansal varlıklar, gerçeğe uygun değer (rayiç değer) farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, kredi ve alacaklar, vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar ve satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Finansal varlıklar, ilk olarak, varlıklarla ilgili elde etme giderleri dahil, varlığın gerçek değeri olan maliyetleri ile kayda alınır.

Grup, finansal varlıklarının sınıflandırılmasına ilk kayda alımdan sonra karar vermektedir ve izin verildiği ve uygun olduğu sürece, her mali dönem sonunda bunu yeniden değerlendirmektedir. Bütün olağan finansal varlık alım ve satım işlemleri Grup'un ilgili varlığı almayı taahhüt ettiği işlem tarihinde kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimleri içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım ve satımlardır.

Gerçeğe uygun değer (rayiç değer) farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Vadeli döviz sözleşmeleri de dahil olmak üzere türev finansal araçlar, finansal tablolara gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde yine gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Türev finansal araçlarından elde edilecek kar veya zararların finansal tablolara yansıtılması, türev finansal araçlarının sınıflandırılmasına göre değişmektedir. Nakit akım riskinden korunma amaçlı türev finansal araçları etkin bir korunma olarak belirlenmişse, oluşan kar veya zararlar özkaynaklarda muhasebeleştirilir. Bu türev finansal araçlar her ne kadar Grup'un risk yönetimi çerçevesinde kullanılsalar da, riskten korunma muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımaması halinde bu enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve kayıplar kar veya zarar olarak gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar sabit veya belirlenebilir ödemeli ve belirli bir piyasada işlem görmeyen türev dışı finansal araçlardır. Bu finansal varlıklar, etkin faiz metodu kullanılarak indirgenmiş değerleri üzerinden, eğer varsa değer düşüklüğü çıkarıldıktan sonra yansıtılır. Krediler ve alacaklar elden çıkarıldığı veya değer düşüklüğüne uğradığı zaman, gerçekleşen kar ya da zarar, itfa sürecinde olduğu gibi gelir tablosuna yansıtılır.

Vadesine kadar elde tutulan yatırımlar

Sabit vadeli ve sabit veya belirlenebilir ödemeli türev dışı finansal araçlar, Grup'un vadeye kadar elde tutma niyeti ve tutabilme durumu söz konusuysa, vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflanır. İlk kayda alınışlarından sonra, vadesine kadar elde tutulan yatırımlar etkin faiz metodu kullanılarak indirgenmiş değerleri üzerinden taşınır. Yatırımlar elden çıkarıldığı ya da değer düşüklüğüne uğradığı zaman hesaplanan kar yada zarar, itfa sürecinde olduğu gibi gelir tablosuna yansıtılır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır olarak tanımlanan veya (a) kredi ve alacak, (b) vadeye kadar elde tutulacak yatırım veya (c) gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanmayan türev olmayan finansal varlıklardır. İlk muhasebeleştirme işleminin ardından satılmaya hazır finansal varlığa ilişkin olarak ortaya çıkan kazanç veya kayıp, değer düşüklüğü zararları, temettü gelirleri ve faiz gelirleri hariç olmak üzere, söz konusu finansal varlık bilanço dışı bırakılıncaya kadar özkaynaklar değişim tablosu aracılığıyla doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir. İlgili finansal varlığın bilanço dışı bırakılması durumunda, daha önceden özkaynaklarda muhasebeleştirilmiş bulunan kazanç veya kayıplar, kar ya da zararda muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değerinde meydana gelen azalmalar doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilen satılmaya hazır bir finansal varlığın değerinin düştüğüne ilişkin tarafsız göstergelerin bulunması durumunda, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilmiş bulunan toplam zarar, ilgili finansal varlık bilanço dışı bırakılmamış dahi olsa özkaynaktan çıkarılarak kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri borsada işlem gören varlıklar için bilanço tarihinde gerçekleşen borsa fiyatı ile; piyasa fiyatı bulunmaması durumunda indirgenmiş nakit akımları, benzer satın almalar ve piyasa göstergeleri kullanılarak yapılan değerlendirme çalışmasıyla tespit edilir. Gerçeğe uygun değeri sağlıklı olarak tespit edilemeyen finansal varlıklar değer düşüş karşılıkları sonrası elde etme maliyetleri ile taşınmaktadır. (Not 4)

Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar

Grup finans sektörü faaliyetlerinden alacaklarını indirgenmiş net değerleri ile bilançoya yansıtılmaktadır.

Kredi değer düşüklüğü karşılığı

Grup, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Karşılık tutarı, Şirket'in kredi risk politikası, mevcut kredi portföyünün yapısı, müşterilerinin mali yapıları ve ekonomik konjoktüre bağlı olarak belirlenmekte ve "Takipteki Krediler" olarak sınıflandırılarak, varsa ilgili teminatların gerçeğe uygun değerleri de göz önüne alınarak hesaplanmaktadır. Karşılık hesabındaki değişiklikler dönem kar zararına yansıtılmaktadır. Yasal prosedürler tamamlandığı ve kredinin tahsil edilemeyeceği kesinleştiği takdirde, ilgili tutarlar hesaplardan silinmekte, silinen krediler ile ilgili tahsilâtlar gelir olarak kaydedilmektedir.

Finansman kredilerinin değerlendirilmesi sonucunda belirlenen toplam finansman kredileri karşılığı Grup'un finansman kredileri portföyündeki tahsili şüpheli alacakları kapsayacak şekilde belirlenmektedir.

Grup, alacakların tahsilindeki herhangi bir gecikme bulunmasa dahi, alacak tutarları için borçlunun kredi değerliliğine ilişkin mevcut bütün verileri ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun 16/1/2005 tarihli ve 25702 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Tabloların Hazırlanma ve Sunulma Esaslarına İlişkin Kavramsal Çerçeve Hakkında Tebliğinde belirtilen güvenilirlik ve ihtiyatlılık ilkelerini dikkate alarak, teminat tutarını hesaplamaya dahil etmeksizin, belirlediği oranlarda özel karşılık ayırabilmektedir.

Grup ayrıca, faiz veya her ikisinin tahsilinde gecikme olmayan veya 90 günden daha az gecikme olan alacaklardan doğması beklenen ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararların karşılanması amacıyla, genel olarak ve herhangi bir işlemle doğrudan ilgili olmaksızın karşılık ayırabilecekleri belirtilmiş ancak zorunluluk olarak değerlendirilmemiştir. Grup, şüpheli hale gelmeyen finansman kredileri için bu kapsamda genel karşılık ayırmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Ticari alacaklar

Vadeleri genel olarak 30-90 gün arasında değişmekte olan ticari alacaklar, şüpheli ticari alacak karşılığı düşüldükten sonra, indirgenmiş net değerleri ile taşınmaktadır. Vadesi gelmiş alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa şüpheli alacak karşılığı ayrılır. Grup’un, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda tamamen silinirler (Not 6).

Ticari borçlar

Ödeme süreleri ortalama 30 ile 90 gün arasında olan ticari borçlar, gerçekleşmiş mal ve hizmet alımları ile ilgili faturalanmış ya da faturalanmamış tutarları ihtiva etmekte olup, indirgenmiş net değerleri ile taşınmaktadır (Not 6).

Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer veya maliyet değerinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Maliyet belirleme yöntemi tüm stoklar için aylık ağırlıklı ortalama olup, yarı mamuller ve mamuller üretim maliyetlerinden pay almaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, satış fiyatından stokları satışa hazır hale getirebilmek için yapılan giderlerle, pazarlama ve satış giderleri düşüldükten sonraki değerdir. Kullanılamaz durumdaki stoklar ise kayıtlardan çıkarılmaktadır (Not 9).

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket 2011 yılında UMS 40 “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” standardını ilk kez uygulamış ve ilgili maddi duran varlık kalemini gerçeğe uygun değerinden ölçmüştür. UMS 40 “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” standardı kapsamında; mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan araziler ve binalar “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” olarak sınıflandırılır ve rayiç değerleri ile yansıtılır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayiç değerlerindeki değişimlerden kaynaklanan kar veya zarar konsolide gelir tablosuna ilgili dönemde yansıtılmaktadır.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlardan çıkarılması, elden çıkarılmalarıyla, ya da bir yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanımdan çekilmesiyle ve bunun elden çıkarılmasından ileriye dönük hiçbir ekonomik fayda beklenmiyorsa gerçekleşir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması sonucu oluşan kar veya zararı elden çıkarma işleminin gerçekleştiği dönemde ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılır (Not 10).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Maddi duran varlıklar

Maddi varlıklar maliyet değerleri üzerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kaybı düşülerek gösterilmektedir. Maddi varlıklar satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortismanlar ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider, gelir tablosuna dahil edilmektedir.

Maddi varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler, maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları dönemde gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Amortisman tabi varlıklar, tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortisman yöntemine göre amortisman tabi tutulmaktadır (Not 11). Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydaları ile paralel olup olmadığına bakılmaktadır. Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Süre (Yıl)
Yer altı ve yerüstü düzenleri	33
Binalar	33
Makina ve ekipmanlar	12 - 14
Taşıtlar	4 - 8
Demirbaşlar	8
Özel maliyetler	5 - 30

Varlığın değerinin düştüğüne dair bir belirti oluşursa maliyetlerin gerçekleşebilir değeri yeniden tahmin edilir, değer düşüklüğü karşılığı finansal tablolara yansıtılır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler (Not 21).

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden kayda alınır. Grup bünyesinde yaratılan, üretimi planlanan yeni araçların geliştirilmesine yönelik katlanılan harcamalar hariç, maddi olmayan varlıklar aktifleştirilemez ve yapılan harcamalar oluştukları dönem içerisinde giderleştirilirler. Maddi olmayan varlıklar tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Aktifleştirilen geliştirme giderleri, ürünün ticari üretiminin başlamasını müteakip tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Maddi olmayan varlıklar; taşıdıkları değerler, koşullardaki değişikliklerin ve olayların taşınan değer düşebileceğine dair belirti oluşturmaları durumunda gözden geçirilir, ve gerekli karşılık ayrılır (Not 12).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Ar-Ge giderleri

Araştırma harcamaları oluştuğu tarihte gider yazılır. Aşağıda belirtilen kriterlere sahip proje harcamaları dışında geliştirme için yapılan harcamalar da, oluştuğu dönem içerisinde gider olarak kayıt edilmektedir:

- Ürün ile ilgili maliyetleri net olarak tanımlanabiliyor ve de güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa,
- Ürünün teknik yeterliliği/fizibilitesi ölçülebiliyorsa,
- Ürün satışa sunulacak ya da şirket içerisinde kullanılacaksa,
- Ürün için potansiyel bir pazar mevcutsa, ya da şirket içi kullanılabilirliği ispatlanabiliyorsa,
- Projenin tamamlanabilmesi için yeterli teknik, mali ve diğer gerekli kaynaklar temin edilebiliyorsa.

Yukarıda bahsedilen kriterleri karşılayan geliştirme projelerinin maliyetleri aktifleştirilmektedir ve ilgili proje ömürleri (8 yıl) doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler.

Faiz gelir ve gideri

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak tahakkuk esasına göre kayıt edilmektedir. Grup tarafından tahsis edilmiş tüketici finansmanı kredilerinin tahsilatı şüpheli duruma düştüğü zaman ilgili faiz gelir tahakkuku kayıtlara yansıtılmaz.

Gelirlerin kaydedilmesi

Otomotiv Faaliyetleri:

Gelirler, faaliyetler ile ilgili olarak Grup'a ekonomik getiri sağlanmasının muhtemel ve getirinin güvenilir olarak ölçülebilmesinin mümkün olduğu zaman muhasebeleştirilir. Gelirler verilen iskontolar ile katma değer ve satış vergileri düşülerek hesaplanır. Gelirler mal ile ilgili önemli risk ve mülkiyetin getirdiği haklar alıcıya geçtiği zaman finansal tablolarda tanımlanır. Bunun için ayrıca gelirin miktarının güvenilir bir biçimde ölçülmesi gerekmektedir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Verilen hizmetlere ilişkin gelirler, hizmetin sunulduğu ve gelir tutarının güvenilir bir biçimde ölçülebildiği durumlarda tanımlanır.

Finans Sektörü Faaliyetleri:

Grup tarafından sağlanan kredilere ilişkin faizler etkin faiz metodu kullanılarak tahakkuk esasına göre gelir kaydedilmektedir.

Kredi istihbarat gelirleri ise Grup'un müşterilere verilen kredilerinin açılışında tahsil ettiği kredi açılış ücretlerinden oluşmakta ve kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile düşülerek konsolide finansal tablolarda finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar kaleminden netlenerek gösterilmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Ayrıca, Grup kullandığı kredilere istinaden yapmış olduğu hayat sigortalarına istinaden kredilendirdiği sigorta primlerini sigorta yapan kuruluş ile belli bir plan dahilinde paylaşmaktadır. Grup payına düşen bu sigorta prim gelirleri ise kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile peşin tahsil edilen gelir olarak konsolide finansal tablolarda diğer yükümlülükler altında gösterilmektedir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Temettü gelirleri, Grup'un temettü ödemesi almaya hak kazandığı anda gelir yazılır. Kira gelirleri ise aylık olarak kazanıldığında finansal tablolara yansıtılır.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve çıkarılması

Grup, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Grup finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Grup finansal yükümlülükleri, ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Grup'un varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Banka kredileri

Bütün banka kredileri, ilk kayıt anında rayiç değerlerini de yansıttığı düşünülen ve ihraç maliyetini içeren maliyet bedeli ile kaydedilir. İlk kayda alımdan sonra krediler, etkin faiz oranı yöntemiyle indirgenmiş net değerleri ile gösterilir. İndirgenmiş değer hesaplanırken ilk ihraç anındaki maliyetler ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulur (Not 5).

Borçlanma maliyetleri

Borçlanma maliyetleri özellikli bir varlığın satın alınması, inşaatı veya üretimi ile doğrudan ilişkisi kurulabildiği takdirde, ilgili özellikli varlığın maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir. Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlardan işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştuğu tarihte giderleştirilir. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin aktifleştirilen banka masraf, komisyon ve faiz tutarı bulunmamaktadır (31 Aralık 2011: 3.424 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun (rayiç) değer, zorunlu satış veya tasfiye dışında tarafların rızası dahilindeki bir işlemde, bir finansal aracın alım satımının yapılabileceği tutardır. Mevcut olması durumunda kote edilmiş piyasa fiyatı makul değeri en iyi biçimde yansıtır.

Rayiç değerleri tahmin edilebilir finansal araçların, rayiç değerlerinin tahmini için aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Parasal varlıkların, rayiç değerleri taşıdıkları değere yaklaşmaktadır. Bu varlıklar, maliyet bedelleri ile finansal tablolarda yer alıp nakit ve nakit benzeri değerleri, bunların üzerindeki faiz tahakkuklarını ve diğer kısa vadeli finansal varlıkları içermektedir ve kısa vadeli ve yabancı para cinsinden olmalarından dolayı, rayiç değerlerinin taşınan değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir. Ticari alacakların reeskont ve şüpheli alacaklar karşılığı düşüldükten sonraki taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir.

Parasal yükümlülükler

Parasal yükümlülükler, rayiç değerleri taşıdıkları değere yaklaşan parasal yükümlülüklerdir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yaklaştığı düşünülmektedir. Banka kredileri iskonto edilmiş maliyet ile ifade edilir ve işlem maliyetleri kredilerin ilk kayıt değerlerine eklenir. Üzerindeki faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için kredilerin rayiç değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir. Reeskont karşılığı düşüldükten sonra kalan ticari borçların rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yakın olduğu öngörülmektedir.

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri veya geliri, dönem içerisinde ortaya çıkan kazanç veya zararlar ile alakalı olarak hesaplanan yasal ve ertelenmiş verginin toplamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metoduna göre bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları kullanılarak hesaplanmıştır. Ertelenmiş vergi, aktif ve pasiflerin finansal tablolarda yansıtılan değerleri ile vergi matrahları arasındaki geçici farkların vergi etkisi olup, finansal raporlama amacıyla dikkate alınarak yansıtılmaktadır.

Ertelenmiş vergi aktifleri ilerde bu zamanlama farklılıklarının kullanılabilmesi için bir mali kar oluşabileceği ölçüde; tüm indirilebilir geçici farklar, kullanılmayan teşvik tutarları ile geçmiş dönemlere ilişkin taşınan mali zararlar için tanımlanır. Ertelenmiş vergi aktifleri her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve ertelenmiş vergi aktifinin ilerde kullanılması için yeterli mali karın oluşmasının mümkün olmadığı durumlarda, bilançoda taşınan değeri azaltılmaktadır. Özkaynaklar hesabı altında muhasebeleştirilen gelir ve gider kalemlerine ilişkin ertelenmiş vergi tutarları da özkaynaklar hesabı altında takip edilir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasifinin hesaplanmasında, Grup'un bu geçici farkları kullanabileceğini düşündüğü tarihlerde geçerli olacak vergi oranları -bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş veya girmesi kesinleşmiş olan oranlar baz alınarak- kullanılmaktadır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirmektedir (Not 23).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir. Hesaplanan tüm aktüer kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır (Not 15).

Hisse başına kazanç

Gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini halihazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından ve enflasyon düzeltilmesi farkları hesabından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur (Not 24).

Karşılıklar

Karşılıklar ancak ve ancak Grup'un geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü varsa, bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkarılma olasılığı mevcutsa ve yükümlülüğün tutarı güvenilir bir şekilde belirlenebiliyorsa kayıtlara alınır.

Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Garanti giderleri karşılığı

Grup yurtiçinde satılan araçlar için satış tarihini takip eden belirli bir süre boyunca ücretsiz bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Grup'un ihraç satışları garanti kapsamında değildir. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir (Not 14).

Şarta bağlı varlık ve yükümlülükler

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolarda yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Netleştirme

Finansal aktif ve pasifler netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması durumunda ve eğer gelecekte netleştirilerek kazanılacak veya ödenecekse bilançoda net tutar üzerinden raporlanır.

Yabancı para cinsinden işlemler

Yabancı para cinsinden oluşan gelir ve giderler işlem tarihinde geçerli olan kurlar ile çevrilmektedir. Yabancı paralarla ifade edilen parasal aktiflerin ve pasiflerin çevriminde bilanço tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen kurlar kullanılmaktadır. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevrilmesinden veya yabancı paralarla ifade edilen tutarların değerlemesinden doğan kur farkı gelir ya da gideri ilgili dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Nakit akım korunma işlemi

Etkin bir nakit akım korunma işleminde, korunma amaçlı aracın rayiç değerinde olan değişiklikler doğrudan özkaynaklar hesabında tanımlanır. Etkin olmayan kısım dönem karında kar veya zarar olarak tanımlanır. Eğer nakit akım korunma işlemi bir varlık veya yükümlülüğün doğmasıyla sonuçlanırsa, geçmişte oluşmuş ve özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş tüm kazanç ve kayıplar ilgili varlık veya yükümlülüğün maliyetine dahil edilir. Aksi takdirde, diğer tüm nakit akım korunma işlemleri için başlangıçta özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, korunan yükümlülüğün ifa edildiği veya beklenen işlemin gelir tablosunu etkilediği dönemlerde ilgili kar/zarar hesapları ile ilişkilendirilir.

Korunmanın, korunma muhasebesi uygulanması için gerekli koşulları sağlayamaz hale gelmesi durumunda korunma amaçlı araca ilişkin olarak etkin bir korunma varken özkaynaklar içerisinde finansal tablolara alınan birikmiş kazanç ve kayıplar, tahmini işlem gerçekleşene kadar özkaynaklar içerisinde tutulur. Tahmini işlemin gerçekleşmesinin beklenmemesi durumunda, özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilen birikmiş kazanç veya kayıplar döneminin kar veya zararı olarak finansal tablolara alınır.

Yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile hafif ticari araçların (Yeni Doblo ve Mini Cargo (“MCV”)) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır. Şirket ile Fiat ve Peugeot Citroen Automobiles S.A. (“PSA”) arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde MCV için 2008 yılından itibaren 2015 yılı Aralık ayına kadar Fiat ve PSA’ya yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Yine aynı şekilde Şirket ile Fiat arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Yeni Doblo için 2009 yılından itibaren 2017 yılı Aralık ayına kadar Fiat’a yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır.

Ayrıca, Grup’un bağlı ortaklığı KFK, yabancı para pozisyon riskini ve faiz riskini azaltmak ve döviz likiditesini yönetmek amacıyla takas (swap ve forward) işlemlerine girmektedir. Bu tür türev finansal araçlar türev kontratına girildiği tarihteki rayiç değerleri ile ilk kayda alınmakta ve daha sonraki dönemlerde rayiç değerleri ile yansıtılmaktadırlar. Uluslararası muhasebe standartları uyarınca nakit akış riskinden korunma aracı olarak değerlendirilen takas işlemleri ile finansal riskten korunma konusu olan finansal borçlarını riskten korunma muhasebesine göre kayıtlara alınmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

KFK uzun vadeli sabit faizli TL kredi portföyünü uluslararası piyasalardan sağladığı uzun vadeli yabancı para kaynak ile fonlamaktadır. KFK uluslararası piyasalardan sağladığı fon ile yarattığı yabancı para likiditeyi uzun vadeli takas işlemleriyle TL likiditeye dönüştürmektedir. Bu sayede uzun vadeli sabit faizli kredileri için hem TL fonlama kaynağı oluşturmakta hem de faiz ve kur riskinden korunmaktadır.

Finansal riskten korunma işleminin etkinliği her finansal raporlama döneminde sürekli olarak değerlendirilmektedir ve finansal riskten korunma işleminin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede etkin olması, ilgili finansal riskten korunma ilişkisine ilişkin belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olduğunu göstermektedir.

KFK nakit akış riskinden korunma amaçlı oluşturduğu takaslarını benzer yatırım araçlarının cari piyasa değerlerine veya yakın zamanda piyasada oluşmuş fiyatlara dayanarak iskonto edilmiş nakit akım yöntemiyle değerlendirmekte ve oluşan net kar veya zararın etkin kısmını özkaynaklar altında "Nakit Akım Korunması ile İlgili Birikmiş Kar/(Zarar)" hesabında muhasebeleştirmekte, etkin olmayan kısmını ise gelir tablosunda yansıtmaktadır. Özkaynaklar altında muhasebeleştirilen kar veya zararlar, riskten korunma konusu finansal yükümlülüklerle ilişkin finansal giderlerin kar zarara yansıtıldığı dönemlerde gelir tablosuna transfer edilir.

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır (Not 25):

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
  - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
  - (ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
  - (iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;
veya,
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda finansal tablolara alınır. Devlet yardımının bir gider ile ilişkili olması durumunda, bu yardımın karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Devlet yardımının bir varlık ile ilişkili olması durumunda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak kaydedilir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Grup'un teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır (Not 13).

2.4 Bölümlere göre raporlama

Şirket'in ana faaliyet konusu tek olduğundan ve faaliyetlerini Türkiye'de sürdürdüğünden bölümlere göre raporlama yapılmamıştır. Şirket'in ürün grubu, yurtiçi ve yurtdışı satışları bazında net satış bilgisi Not 18'de yer almaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 3 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	2012	2011
Kasa	4	2
Banka		
-vadesiz mevduat	148.900	49.215
-vadeli mevduat	1.488.458	1.282.485
Toplam	1.637.362	1.331.702

Vadeli mevduatların dökümü aşağıdaki gibidir:

	2012		2011	
	Tutar	Yıllık faiz oranı	Tutar	Yıllık faiz oranı
TL	1.164.019	7,6 - 9	865.258	11,00 - 12,4
EUR	324.439	0,27 - 0,34	417.227	0,47 - 0,57
Toplam	1.488.458		1.282.485	

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 1-82 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2011: 3 - 61 gün arasında).

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla, vadeli ve vadesiz mevduatların toplam 564.220 TL'lik kısmı (31 Aralık 2011: 840.133 TL) ilişkili kuruluş olan bankada bulunmaktadır.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla nakit akım tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler:

	2012	2011
Kasa ve bankalar	1.637.362	1.331.702
Eksi: faiz tahakkukları	(6.907)	(6.930)
	1.630.455	1.324.772

NOT 4 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Kısa vadeli finansal yatırımlar

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un kısa vadeli finansal yatırımlar amacı ile tutulan vadeli mevduat hesabı bulunmamaktadır (2011: 53.695 TL, vade 183 gün, faiz oranı %0,11). Ayrıca, 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un türev finansal araçlardan meydana gelen finansal yatırımı bulunmamaktadır (2011: 6.631 TL).

b) Satılmaya hazır finansal yatırımlar

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un 169 TL tutarında satılmaya hazır finansal varlığı bulunmaktadır (2011: 98 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR

a) Kısa vadeli finansal borçlar

	2012			2011		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Faiz oranı (%)
Kısa vadeli krediler:						
TL krediler(*)	-	334.572	7,99-15,68	-	408.887	8,98-16,43
EUR krediler	19.274	45.327	6,65-6,81	8.016	19.589	4,15
ABD Doları krediler (*)	-	-	-	31.451	59.407	4,51-5,78
Faiz tahakkuku	-	2.572	-	-	5.598	-
Kısa vadeli taksitler	122.303	287.620	-	122.359	299.020	-
Finansman bonusu ^(1,2,3,...13)	-	271.125	7,56-13,78	-	147.378	8,87-10,87
Toplam		941.216			939.879	

b) Uzun vadeli finansal borçlar

	2012			2011		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Faiz oranı (%)
Uzun vadeli krediler:						
EUR krediler	497.817	1.170.717	Euribor + 0,15 Euribor + 1,96	628.344	1.535.548	Euribor+0,15 Euribor+1,96
TL krediler (*)	-	244.202	4,51-5,78	-	240.772	4,51-5,78
Finansman bonusu ^(1,2,3,...13)	-	217.229	7,56-13,78	-	104.361	8,87-10,87
Eksi: kısa vadeli taksitler ^(122.303)	(122.303)	(287.620)	-	(122.359)	(299.020)	-
Toplam		1.344.528			1.581.661	

(*) Kısa vadeli Euro kredilerin bir kısmı, kısa vadeli TL ve ABD Doları kredilerinin tamamı ve uzun vadeli TL kredilerin tamamı konsolide edilen bağlı ortaklık KFK tarafından, vermiş olduğu tüketici kredilerini finanse etmek amacıyla alınan kredileri içermektedir.

(1) Şirket, 29 Mart 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 26 Temmuz 2010 tarihinde 18 ay vadeli brüt %9,63 kupon faiz oranlı 40.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.

(2) Şirket, 1 Kasım 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 24 Aralık 2010 tarihinde 24 ay vadeli brüt %8,68 faiz oranlı 6 ayda bir faiz vade sonunda anapara + faiz ödemeli 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.

(3) Şirket, 1 Kasım 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 26 Ocak 2011 tarihinde 24 ay vadeli brüt %9,08 faiz oranlı 6 ayda bir faiz vade sonunda anapara + faiz ödemeli 20.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.

(4) Şirket, 1 Kasım 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 26 Ocak 2011 tarihinde 36 ay vadeli brüt %9,36 faiz oranlı 6 ayda bir faiz vade sonunda anapara + faiz ödemeli 30.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.

(5) Şirket, 31 Mayıs 2011 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 13 Temmuz 2011 tarihinde 16 ay vadeli brüt %10,33 faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

- (6) Şirket, 31 Mayıs 2011 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 13 Temmuz 2011 tarihinde 22 ay vadeli brüt %10,87 faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.
- (7) Şirket, 9 Aralık 2011 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 17 Ocak 2012 tarihinde 22 ay vadeli brüt %13,78 faiz oranlı 40.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satılmıştır.
- (8) Şirket, 10 Şubat 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 11 Nisan 2012 tarihinde 13 ay vadeli brüt %11,39 faiz oranlı 40.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı 'na satılmıştır.
- (9) Şirket, 10 Şubat 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 31 Mayıs 2012 tarihinde 15 ay vadeli brüt %11,68 faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller halka arz usulü ile, aracı kuruluş İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından satılmıştır.
- (10) Şirket, 20 Nisan 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 4 Haziran 2012 tarihinde 15 ay vadeli brüt %11,57 faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, ilişkili kuruluş olan Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı 'na satılmıştır.
- (11) Şirket, 10 Şubat 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan raf kaydına aldırma kararına ve 18 Ekim 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında tahvilin detayları ile ilgili aldığı karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 12 Kasım 2012 tarihinde 24 ay vadeli %8,14 faiz oranlı 85.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller halka arz usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından satılmıştır.
- (12) Şirket, 18 Ekim 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 24 Aralık 2012 tarihinde 18 ay vadeli %7,56 faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller halka arz usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından satılmıştır.
- (13) Şirket, 18 Ekim 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 28 Aralık 2012 tarihinde 20 ay vadeli %7,65 faiz oranlı 50.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

TL kredilerin faiz oranı sabit olup, Euro ve ABD Doları kredilerin faiz oranı değişkendir.

31 Aralık 2012 itibariyle, kısa ve uzun vadeli finansal borçların 400.752 TL'lik kısmı (2011: 380.400 TL) ilişkili kuruluş olan bankalardan elde edilmiştir.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle, Grup'un uzun vadeli kredilerinin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	2012	20101
1-2 yıl arası	749.180	632.776
2-3 yıl arası	287.749	330.223
3-4 yıl arası	147.751	299.019
4-5 yıl arası	147.751	153.538
5 yıldan uzun	12.097	166.105
Toplam	1.344.528	1.581.661

EUR cinsinden uzun vadeli krediler, Yeni Doblo ve Mini Cargo model araçların üretim yatırımının finansmanı için kullanılmıştır. İmzalanan üretim anlaşmaları gereğince, Yeni Doblo model araç için alınan yatırım kredisinin geri ödemeleri Fiat, Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredilerinin geri ödemeleri ise Fiat ve PSA tarafından yapılacak alımlar vasıtası ile garanti altına alınmıştır. Grup 2006 yılında çeşitli finans kuruluşlarının katıldığı iki ayrı anlaşma ile Mini Cargo yatırımında kullanılmak üzere 350 milyon EUR kredi limiti temin etmiştir. Mini Cargo model aracın üretimi ile ilgili alınan kredinin geri ödemesi 2008 yılından itibaren 2015 yılına kadar eşit taksitlerle ödenmeye başlanmış olup, 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle kalan tutar 278.895 TL'dir (118.593 bin EUR karşılığı olan). Grup'un ileride Mini Cargo model araçların üretimi için kullanılan kredi ile ilgili maruz kalabileceği döviz kurundaki ve faiz oranındaki dalgalanmalardan oluşabilecek risk, Fiat ve PSA tarafından üstlenilmiştir.

Şirket ile Societe Generale, Credit Agricole, Fortis Bank S.A., Ing Bank NV ve Intesa Sanpaolo bankalarının düzenleyici, kredi veren ve garantör, Avrupa Yatırım Bankası'nın (EIB) garantör ve kredi veren ve Servizi Assicurativi per il Commercio Estero S.p.A.'nın (SACE) garantör sıfatları ile yer aldığı konsorsiyum arasında 450 milyon EUR tutarında bir kredi anlaşması 4 Mart 2008 tarihinde imzalanmış olup, 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 678.285 TL'lik kısmı (288.423 bin EUR karşılığı olan) kullanılmaktadır (2011: 845.817 TL karşılığı olan 346.107 bin EUR). Söz konusu kredi Yeni Doblo geliştirilmesi ve üretilmesi ile ilgili yatırım harcamalarının finansmanında kullanılacak olup, iki yılı ödemesiz olmak üzere on yıl vadeli. Grup'un ileride Yeni Doblo model araçların üretimi için kullanılan kredi ile ilgili maruz kalabileceği döviz kurundaki ve faiz oranındaki dalgalanmalardan oluşabilecek risk, Fiat tarafından üstlenilmiştir.

Grup 2011 yılında yeni Doblo kapasite artışı yatırımında kullanılmak üzere 36 milyon EUR kredi temin etmiştir. Kredinin geri ödemesi 2012 yılı itibariyle başlayacak olup 2018 yılına kadar eşit taksitlerle ödenecektir. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle kalan tutar 72.566 TL'dir (30.587 bin EUR karşılığı olan).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) Ticari alacaklar

	2012	2011
Alıcılar	264.576	430.589
Şüpheli alacaklar	6.168	5.435
Eksi: şüpheli alacak karşılığı	(5.950)	(4.715)
Eksi: alacak reeskontu	(945)	(4.463)
Toplam	263.849	426.846

Şüpheli ticari alacak karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak	4.715	4.715
Tahsilatlar	-	-
Yıl içerisindeki artış	1.235	-
31 Aralık	5.950	4.715

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un alacaklarına karşılık olarak alınmış olan 21.485 TL tutarında teminat mektubu, 14.846 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 7.787 TL tutarında ipotek, 412.244 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti (bankanın müşterisine işlem hacmine göre tanıdığı ödeme garanti limiti) bulunmaktadır (31 Aralık 2011: 20.304 TL tutarında teminat mektubu, 15.551 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 7.787 TL tutarında ipotek, 389.273 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti).

b) Ticari borçlar

	2012	2011
Ticari borçlar	484.427	685.672
Eksi: borç reeskontu	(1.317)	(7.650)
Toplam	483.110	678.022

NOT 7 - DİĞER ALACAKLAR

Diğer alacaklar

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla diğer alacaklar verilen depozito ve teminatlardan oluşmakta olup, 169 TL'dir (2011: 349 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 8 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

	2012	2011
Kısa vadeli tüketici finansman kredileri	667.194	541.612
Tahsili şüpheli krediler	27.778	10.124
	694.972	551.736

Kredi değer düşüklüğü karşılıkları

Özel karşılıklar	(6.944)	(6.344)
Genel karşılıklar	(8.281)	(5.568)
Toplam	679.747	539.824

Uzun vadeli tüketici finansman kredileri	503.065	541.878
--	---------	---------

Kredi değer düşüklüğü karşılıkları

Genel karşılıklar	(5.154)	(5.120)
Toplam	497.911	536.758

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla tüketicilere kullanılan kredilerin faiz oranları sabit olup, aylık TL krediler için %0,78 - %1,75 (31 Aralık 2011: %0,79 - %2,11) ve dövizle endeksli krediler için %0,75'tir (31 Aralık 2011 : %0,75 - %1,05) arasındadır. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklığı KFK tarafından kullanılan tüketici finansman kredilerine karşılık alınan teminat tutarı 1.356.589 TL'dir (31 Aralık 2011: 1.272.966 TL).

Uzun vadeli tüketici finansman kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

Yıllar	2012	2011
1-2 yıl arası	359.193	336.943
2-3 yıl arası	131.675	161.192
3-4 yıl arası	11.991	43.743
4 yıl üzeri	206	-
Toplam	503.065	541.878

Kredi karşılıkları hesabının 2012 ve 2011 yılları içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak	17.032	20.160
Cari dönem provizyonu	4.169	7.982
Tahsilatlar	(822)	(55)
Kayıtlardan silinen alacaklar	-	(11.055)
31 Aralık	20.379	17.032

Grup tarafından kullanılan kredilere karşılık müşterilerle yapılan sözleşmelerde toplam alacak tutarı kadar araçlar üzerinde rehin hakkı bulunmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 1.357 TL tutarında alınan orijinal değerleriyle kayıtlara alınan teminatı bulunmaktadır (2011: 1.273 TL). Ayrıca, Grup gerekli gördüğü durumlarda ek olarak ipotek teminatı da almaktadır. Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 8.281 TL (2011: 5.568 TL) tutarında özel karşılık ayırdığı tüketici finansman kredilerinin tamamı tutarında araç rehni teminat olarak bulunmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 9 - STOKLAR

	2012	2011
Hammadde stokları	102.129	97.180
Mamul stokları	77.434	55.731
Yarı mamul stokları	72.375	100.290
Yoldaki Mallar	52.308	68.892
İthal araçlar	51.009	33.950
Yedek parçalar	33.224	29.413
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(4.727)	(5.404)
Toplam	383.752	380.052

NOT 10 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak, net kayıtlı değer	22.100	-
Girişler (*)	-	20.000
Gerçeğe uygun değer artışı (**)	2.000	2.100
31 Aralık, net kayıtlı değer	24.100	22.100
31 Aralık itibariyle Gerçeğe uygun değer	24.100	22.100
31 Aralık, net kayıtlı değer	24.100	22.100

(*) Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'ye ait Güngören / İstanbul'daki gayrimenkulün İstanbul Büyükşehir Belediyesi ("İBB") tarafından kamulaştırılması nedeniyle İBB'ye ait Eyüp Alibeyköy/ İstanbul'daki bir arazi ile takas edilmesine karar verilmiştir. Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: IV No:8 Tebliğ hükümlerince, 18 Ekim 2010 tarihinde hazırlatılan ekspertiz raporunda Eyüp Alibeyköy / İstanbul'daki arazinin toplam piyasa değeri 20.000 TL olarak belirlenmiştir. İBB ile yapılan takas işlemi neticesinde 31 Aralık 2011 tarihi itibariyle arsa ve binalardan 2.552 TL değerindeki çıkışa istinaden yatırım amaçlı gayrimenkul olarak kullanılmak üzere 20.000 TL değerindeki arsa girişi gerçekleşmiştir. Şirketin bu takas işleminden elde ettiği 17.448 TL kar diğer faaliyet gelirleri içerisinde gösterilmiştir

(**) Söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yöntemi ile 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle 24.100 TL olarak belirlenmiştir. Değerleme sonucu oluşan 2.000 TL tutarındaki değer artışı, diğer faaliyet gelirleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir. Değerleme raporu konuyla ilgili SPK lisansına ve gerekli mesleki birikime sahip bağımsız değerlendirme firması tarafından yapılan değerlendirmelere dayanmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönem içindeki maddi varlık ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibariyle							
Maliyet	345.309	3.117.906	308.668	30.149	9.763	75.394	3.887.189
Birikmiş amortisman	(189.751)	(2.151.712)	(210.812)	(24.793)	(4.825)	-	(2.581.893)
Net kayıtlı değer	155.558	966.194	97.856	5.356	4.938	75.394	1.305.296
1 Ocak 2012, net kayıtlı değer	155.558	966.194	97.856	5.356	4.938	75.394	1.305.296
Girişler	2.000	-	64	65	470	142.759	145.358
Çıkışlar, net	(25)	(234)	(126)	(1.837)	-	-	(2.222)
Transferler (*)	7.972	68.295	19.463	7.939	-	(108.224)	(4.555)
Amortisman gideri	(6.847)	(156.482)	(22.026)	(2.499)	(250)	-	(188.104)
31 Aralık 2012, net kayıtlı değer	158.658	877.773	95.231	9.024	5.158	109.929	1.255.773
31 Aralık 2012 itibariyle							
Maliyet	355.256	3.185.967	328.069	36.316	10.233	109.929	4.025.770
Birikmiş amortisman	(196.598)	(2.308.194)	(232.838)	(27.292)	(5.075)	-	(2.769.997)
31 Aralık 2012, net kayıtlı değer	158.658	877.773	95.231	9.024	5.158	109.929	1.255.773

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

31 Aralık 2012 itibariyle hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi duran varlıkların toplam maliyet bedeli 1.870.509 TL'dir (31 Aralık 2011: 1.779.633 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2011 tarihinde sona eren dönem içindeki maddi varlık ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel malİYETler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibariyle							
Maliyet	338.235	3.008.242	287.597	28.069	9.659	5.898	3.677.700
Birikmiş amortisman	(183.271)	(2.034.764)	(191.868)	(22.326)	(4.453)	-	(2.436.682)
Net kayıtlı değer	154.964	973.478	95.729	5.743	5.206	5.898	1.241.018
1 Ocak 2011, net kayıtlı değer	154.964	973.478	95.729	5.743	5.206	5.898	1.241.018
Girişler	-	116	73	-	167	217.718	218.074
Çıkışlar, net	(2.706)	(4.567)	(275)	(974)	(63)	-	(8.585)
Transferler (*)	9.780	114.115	21.273	3.054	-	(148.222)	-
Amortisman gideri	(6.480)	(116.948)	(18.944)	(2.467)	(372)	-	(145.211)
31 Aralık 2011, net kayıtlı değer	155.558	966.194	97.856	5.356	4.938	75.394	1.305.296
31 Aralık 2011 itibariyle							
Maliyet	345.309	3.117.906	308.668	30.149	9.763	75.394	3.887.189
Birikmiş amortisman	(189.751)	(2.151.712)	(210.812)	(24.793)	(4.825)	-	(2.581.893)
31 Aralık 2011, net kayıtlı değer	155.558	966.194	97.856	5.356	4.938	75.394	1.305.296

31 Aralık 2011 tarihi itibariyle maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle sona eren yıllar içindeki maddi olmayan varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Lisanslar ve geliştirme maliyetleri	Diğer	Toplam
1 Ocak tarihleri itibariyle			
Maliyet	1.330.477	48.431	1.378.908
Birikmiş itfa payları	(568.341)	(28.359)	(596.700)
Net kayıtlı değer	762.136	20.072	782.208
1 Ocak 2012, net kayıtlı değer			
Girişler	50.446	9.972	60.418
İtfa gideri	(152.358)	(6.207)	(158.565)
31 Aralık 2012, net kayıtlı değer	660.224	23.837	684.061
31 Aralık 2012 itibariyle			
Maliyet	1.380.923	58.403	1.439.326
Birikmiş itfa payları	(720.699)	(34.566)	(755.265)
31 Aralık 2012, net kayıtlı değer	660.224	23.837	684.061
1 Ocak tarihleri itibariyle			
Maliyet	1.271.921	38.459	1.310.380
Birikmiş itfa payları	(421.478)	(22.156)	(443.634)
Net kayıtlı değer	850.443	16.303	866.746
1 Ocak 2011, net kayıtlı değer			
Girişler	53.876	14.652	68.528
Transferler	4.680	(4.680)	-
İtfa gideri	(146.863)	(6.203)	(153.066)
31 Aralık 2011, net kayıtlı değer	762.136	20.072	782.208
31 Aralık 2011 itibariyle			
Maliyet	1.330.477	48.431	1.378.908
Birikmiş itfa payları	(568.341)	(28.359)	(596.700)
31 Aralık 2011, net kayıtlı değer	762.136	20.072	782.208

Maddi olmayan duran varlıklar, ilgili varlıkların kullanıma hazır olmaları durumunda itfa edilmeye başlanmaktadır. Bu kapsamda Grup'un henüz kullanıma hazır olmayan ve itfa edilmeye başlanmamış 106.514 TL (31 Aralık 2011: 67.559 TL) tutarında maddi olmayan duran varlığı bulunmaktadır.

31 Aralık 2012 itibariyle hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi olmayan duran varlıkların toplam maliyet bedeli 178.231 TL'dir (31 Aralık 2011: 171.448 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 13 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Yatırım teşvik belgeleri

Grup'un yatırım harcamaları ile ilgili çeşitli yatırım teşvik belgeleri bulunmaktadır. Bu teşvik belgeleri kapsamında sağlanan imkanlar aşağıdaki gibidir:

- i) İthal edilen makine ve teçhizatlarla ilgili %100 gümrük ve KDV muafiyeti
- ii) Yerli yatırım harcamalarında, %100 KDV muafiyeti

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla devrolmuş yatırım indirimi tutarı 2.452.819 TL'dir (2011: 2.632.887 TL). 31 Aralık 2011 itibarıyla Grup, sonraki dönemlerde cari vergi hesabında indirim konusu yapamayacağı nedeniyle bu yatırım indirimi tutarı üzerinden hesapladığı ertelenmiş vergi varlığını, karşılık ayırmak ve kar zarar tablosuna yansıtmak suretiyle silmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin 15 Ekim 2009 tarihinde gerçekleştirilen toplantısında yatırım indirimi istisnası uygulaması ile ilgili süre sınırlaması kaldırılmasının görüşülmesi ve bu kararın 8 Ocak 2010'da alınması ile birlikte, Grup'un devrolmuş yatırım indirimleri tekrar kullanılabilir hale gelmiştir ve bu yatırım indirimi tutarları üzerinden ertelenmiş vergi alacağı hesaplanmıştır.

Küresel mali krizin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla çıkarılan 5838 sayılı kanun 28 Şubat 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun ilgili maddesi ile yatırımların teşvik edilmesine yönelik olarak, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulaması getirilmektedir. İndirimli kurumlar vergisi oranına Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar tabii tutulacaklardır. Buna göre indirimli oran, bu yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren, "yatırıma katkı tutarına" ulaşınca kadar uygulanacaktır. "Yatırıma Katkı Tutarı" kanunda, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla, yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını ifade ettiği belirtilmektedir. Bakanlar Kurulu 16 Temmuz 2009 tarihinde aldığı 2009/15199 sayılı kararla, 5838 Sayılı Kanunun öngördüğü belirlemeleri yapmış ve belli şartları taşıyan yatırımların devlet yardımlarından yararlanmasına ilişkin düzenlemeyi fiilen uygulanabilir hale getirmiştir.

Grup, 15 Eylül 2009 tarihinde aldığı teşvik belgesi kapsamında yaptığı 421.633 TL tutarındaki yatırım harcamalarını, bu kanunun verdiği haklar çerçevesinde ertelenmiş vergi hesabında dikkate almıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu'nun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır. Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilecektir.

Grup'un 2012 yılı içerisinde toplam Ar-Ge harcaması tutarı 102.266 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 28.395 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 8.197 TL tutarındaki TEYDEB destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilecek tutarı 65.674.218 TL olmaktadır. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla devreden Ar-Ge indirimi tutarı bulunmamaktadır.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un 22.275 TL kısa vadeli, 61.636 TL uzun vadeli toplam 83.911 TL tutarındaki devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nın Mini Cargo ve Yeni Doblo projelerinin araştırma ve geliştirme (ARGE) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirinun ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili ARGE yatırımının itfasi ile orantılı şekilde amortismanına tabii tutularak amortisman ve itfa giderlerinde netlenmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 14 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli borç karşılıkları:

	2012	2011
Garanti karşılığı (*)	47.069	59.061
Personel ücretleri karşılığı	5.239	4.873
Dava karşılıkları (**)	4.407	6.407
Satış iskontoları karşılığı	1.373	11.564
Diğer	14.015	4.420
Toplam	72.103	86.325

(*) Garanti karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak	59.061	46.352
Yıl içinde ödenen	(41.756)	(31.549)
Yıl içerisindeki artış	29.764	44.258
31 Aralık	47.069	59.061

(**) Dava karşılıklarının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak	6.407	1.012
Yıl içinde ödenen	-	(277)
Yıl içerisindeki artış	-	5.672
Yıl içerisindeki azalış	(2.000)	-
31 Aralık	4.407	6.407

Grup aleyhine davalar

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılmış ve bilanço tarihi itibarıyla henüz sonuçlanmamış davaların toplam tutarı 8.882 TL'dir (2011: 10.063 TL). Bu davalara ilişkin ayrılan karşılık tutarı ise 4.407 TL'dir (31 Aralık 2011: 6.407 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 14 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Teminat mektupları:

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin ve ipoteklerin ("TRİ") dökümü orijinal para birimleri ile aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	7.390	11.391
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	7.390	11.391

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un öz kaynaklarına oranı sıfırdır.

Diğer

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Grup 15 Mart 2013 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 1.505 milyon ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 769.563 milyon ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır (31 Aralık 2011 tarihi itibariyle Grup 3 Mayıs 2012 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 1.899 milyon ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 1.154 milyon ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır).

Grup'un MCV ve Yeni Doblo projelerine ilişkin imzalamış olduğu uzun vadeli kredi anlaşması, Grup'a belirli bazı finansal oranlara uygun olma zorunluluğu getirmektedir. Grup, 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle bu mali oranlara uymaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 3.033,98 tam TL (31 Aralık 2011: 2.731,85 tam TL) ile sınırlandırılmıştır.

1 Ocak 2013 tarihinden itibaren kıdem tazminatı tavanı 3.129,25 tam TL'ye yükselmiştir.

Grup yönetimi geçmiş deneyimlerinden edindiği bilgilere dayanarak kıdem tazminatı almaya hak kazanacak çalışanların hak kazandıkları menfaatleri UMS 19 uyarınca, bilanço tarihinde geçerli olan devlet tahvili oranları kullanılarak iskonto işlemine tabi tutmuş ve indirgenmiş net değerleri üzerinden konsolide finansal tablolarına yansıtılmıştır. Hesaplama kullanılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
Net iskonto oranı	%3,86	%4,66
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı	%99	%99

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2012	2011
1 Ocak	102.942	79.932
Faiz gideri	3.097	4.732
Dönem içinde ödenen	(12.953)	(6.200)
Cari dönem karşılığı (aktüer gelirleri/giderleri dahil)	35.496	24.478
31 Aralık	128.582	102.942

NOT 16 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar

	2012	2011
Gelir tahakkukları	33.498	5.649
Devreden KDV	24.143	45.586
Peşin ödenen giderler	15.007	13.789
Banka stopajı	14.211	12.753
Verilen sipariş avansları	4.735	3.835
Diğer	20.791	12.842
Toplam	112.385	94.454

b) Diğer duran varlıklar:

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un 12.322 TL'lik kısmını (2011: 20.089 TL) duran varlık alımları için verilmiş olan avansların oluşturduğu 15.762 TL (2011: 20.222 TL) tutarında cari olmayan diğer varlığı mevcuttur.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

c) Diğer yükümlülükler

	2012	2011
Personele borçlar	21.115	19.370
Peşin tahsil edilen gelirler	18.193	16.628
Ödenecek vergi ve fonlar	14.450	21.746
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	8.574	16.966
Türev finansal araçlar	3.593	-
Alınan avanslar	2.007	-
Diğer	9.642	5.562
Toplam	77.574	80.272

NOT 17 - ÖZKAYNAKLAR

a) Ana ortaklık dışı paylar / ana ortaklık dışı kar zarar

Yoktur.

b) Sermaye / karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 1.000.000 TL'dir. Şirket'in 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle tarihsel ödenmiş sermaye tutarı 500 milyon TL (tam TL) olup her biri 500 TL (tam TL) tutarında 50 milyar adet hisseden oluşmaktadır. 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Şirket'in yasal sermaye ve ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Hisse grubu	2012		2011		
	Tutar (tarihi)	Tutar %	Tutar (tarihi)	Tutar %	
Fiat	D	189.280	37,86	189.280	37,86
Koç Holding	A	187.938	37,59	187.938	37,59
Koç Holding şirketleri ve Koç ailesi	A	1.342	0,27	1.342	0,27
Diğer, halka açık hisseler dahil	E	121.440	24,28	121.440	24,28
Toplam ödenmiş sermaye		500.000	100,00	500.000	100,00

A ve D grubu paylara sahip hissedarları Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerini seçme ve ayrıca birbirlerinin hisselerin satın almada öncelik haklarına sahiptir. Grup'un Kuruluş Sözleşmesi'nde Genel Kurul kararlarının onaylanmasında %75 oy çoğunluk ilkesi benimsenmektedir.

c) Kar yedekleri - geçmiş yıl kar/zararları

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabılır.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar:

9 Ocak 2009 tarih, 1/6 sayılı SPK kararı uyarınca, finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan işletmelerce dağıtılabilir karın hesaplanmasında finansal tablolarda yer alan kar içinde görünen; bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi teşebbüs ve iştiraklerden ana ortaklığın finansal tablolarına intikal eden kar tutarlarının, şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, genel kurullarınca kar dağıtım kararı alınmış olmasına bakılmaksızın, dağıtacakları kar tutarını SPK'nın Seri:XI, No:29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamalarına imkan tanınmasına karar verilmiştir.

SPK'nın 27 Ocak 2010 tarihli kararı ile payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtımını konusunda herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine karar verilmiştir.

Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımını; nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilir. Ancak sermaye enflasyon düzeltmesi farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Şirket tarafından, 31 Mart 2011 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında alınan kararla 2010 ve önceki yıllara ait karlardan yasal yükümlülükler düşüldükten sonra toplam 250.050 TL tutarında (2010 yılında 2009 karından 130.055 TL) nakit temettü dağıtılmıştır.

Şirket'in Tebliğ'e göre kar dağıtımında baz alınacak öz sermaye tablosu 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
Ödenmiş sermaye	500.000	500.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	348.382	348.382
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	149.301	114.560
Nakit akım koruması ile ilgili birikmiş zarar	(132.687)	(207.136)
Geçmiş yıllar kar/zararları		
- Olağanüstü yedekler	33.357	41.201
- Yasal yedekler enflasyon düzeltmesi farkları	-	-
- Geçmiş yıl karlar	715.423	518.155
Net dönem karı	448.325	474.165
Toplam öz sermaye	2.062.101	1.789.327

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Grup'un Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
Yasal yedekler	121.766	86.977
Olağanüstü yedekler	33.857	41.201
Toplam	155.623	128.178
Yasal finansal tablolara göre önceki dönem net karından yıl içinde ödenen temettülerin tutarları	250.000	250.050

NOT 18 - SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

a) Net satışlar

	2012	2011
Yurt dışı satışlar	3.667.217	3.964.044
Yurtiçi satışlar	2.928.462	3.242.963
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	109.595	129.651
	6.705.274	7.336.658

Satışlardan indirimler tutarı 627.799 TL'dir (31 Aralık 2011: 466.003 TL).

2012 ve 2011 yılları içerisinde Grup'un yapmış olduğu satışların tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
Ticari araç	3.986.195	4.302.393
Binek araç	2.088.324	2.475.287
Yedek parça	523.117	429.327
Diğer	107.638	129.651
	6.705.274	7.336.658

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ (Devamı)

b) Esas faaliyetlerden diğer gelirler

	2012	2011
Hurda satışı gelirleri	47.203	58.056
Kalıp satışı gelirleri	39.288	12.934
Ambalaj satışı gelirleri	14.353	30.328
Diğer	8.751	28.333
	109.595	129.651

c) Satışların maliyeti

	2012	2011
Direkt hammadde ve malzeme giderleri	4.504.940	5.276.445
Tükenme payları ve amortisman giderleri	304.036	257.695
Direkt işçilik giderleri	131.868	119.871
Diğer üretim giderleri	267.956	260.306
Toplam üretim maliyeti	5.208.800	5.914.317
Yarı mamul değişimi	27.086	(58.257)
Mamul değişimi	(20.917)	(21.352)
Satılan ticari malların maliyeti	701.291	674.715
Diğer satışların maliyeti	78	3.356
Toplam	5.916.339	6.512.779

d) Üretim ve satış miktarları

	Üretim		Satış	
	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Üretilen Araçlar				
MCV	115.813	137.396	116.060	137.760
Yeni Doblo	83.521	89.847	83.748	89.698
Linea	36.909	37.187	37.042	36.816
Doblo	20.185	18.703	18.053	18.610
Albea	-	10.011	959	9.233
Palio - Palio Van	-	916	38	895
SKD	-	576	-	576
CKD demonte	-	13.152	-	13.344
İthal araçlar				
Grande Punto	-	-	7.887	9.214
Ducato	-	-	4.884	5.201
Alfa Romeo	-	-	1.111	897
Jeep	-	-	784	-
Bravo	-	-	745	1.068
Freemont 4x4	-	-	371	-
Panda	-	-	291	1.134
Lancia	-	-	294	175
Fiat 500	-	-	163	327
Ferrari	-	-	21	23
Maserati	-	-	18	24
Scudo	-	-	11	313
Stillo	-	-	-	1
Toplam	256.428	307.788	272.480	325.309

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 19 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	2012	2011
Satış ve pazarlama giderleri	202.343	225.709
Genel yönetim giderleri	136.646	136.674
Araştırma geliştirme giderleri (*)	14.858	7.056
Toplam	353.847	369.439

(*) Şirket'in 2012 yılı içerisinde yapmış olduğu araştırma geliştirme harcamalarının toplam tutarı 103.586 TL (2011: 60.932 TL) olup, harcamalarının 88.728 TL'si aktifleştirilmiştir (2011: 53.876 TL). Ar-Ge harcamalarının kalan kısmı olan 14.858 TL (2011: 7.056 TL) ise gider olarak kaydedilmiştir.

a) Satış ve pazarlama giderleri

	2012	2011
Reklam giderleri	53.364	48.446
Nakliye ve sigorta giderleri	52.888	52.074
Personel giderleri	33.908	29.870
Garanti giderleri	29.764	45.628
Sergi - fuar giderleri	4.303	3.308
Royalti giderleri	3.671	5.305
Tükenme payları ve amortisman giderleri	2.480	2.700
Satış komisyon giderleri	-	9.017
Ambalaj giderleri	-	5.325
Satış araştırma geliştirme giderleri	-	4.657
Diğer satış ve pazarlama giderleri	21.965	19.379
Toplam	202.343	225.709

b) Genel yönetim giderleri

	2012	2011
Personel giderleri	54.427	54.253
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	20.554	6.118
Bilişim teknolojileri giderleri	13.994	12.410
Tükenme payları ve amortisman giderleri	11.771	10.575
Vergi, resim ve harçlar	5.544	5.654
Bağış ve yardımlar	5.186	4.582
Seyahat giderleri	3.255	3.100
Kira giderleri	1.270	1.172
Diğer genel yönetim giderleri	20.645	38.810
Toplam	136.646	136.674

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 20 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

a) Personel giderleri

	2012	2011
Maaşlar ve ücretler	354.090	298.374
Sosyal sigortalar işveren hissesi	37.636	35.443
Yemek ve taşıma giderleri	20.282	7.344
Kıdem ve ihbar tazminatları	12.953	6.200
Diğer sosyal yardımlar	6.310	8.983
Toplam	431.271	356.344

NOT 21 - DİĞER FAALİYETLERDEN GELİRLER / GİDERLER

a) Diğer faaliyetlerden gelir ve karlar

	2012	2011
Teşvik geliri	8.197	3.980
Maddi duran varlık satış karı	2.288	1.817
Yatırım amaçlı gayrimenkul rayiç değeri artışı	2.000	2.100
Kira geliri	138	400
Gayrimenkul takas işleminden elde edilen kar	-	17.448
Diğer	5.001	19.768
Toplam	17.624	45.513

b) Diğer faaliyetlerden gider ve zararlar

	2012	2011
Özel ve genel karşılık gideri	4.539	8.059
Maddi duran varlık satış zararı	499	390
Rekabet kurulu ceza gideri	-	35.853
Geçmiş dönem gideri	-	877
Diğer giderler	7.893	1.911
Toplam	12.931	47.090

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL GELİRLER / GİDERLER

	2012	2011
Kambiyo karları	119.407	201.838
Faiz gelirleri	308.777	135.250
Toplam finansal gelirler	428.184	337.088

	2012	2011
Kambiyo zararları	344.078	235.171
Faiz giderleri	71.265	83.343
Toplam finansal giderler	415.343	318.514

NOT 23 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

a) Genel

Grup, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere kurumlar vergisi oranı %20’dir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibariyle oluşan kazançlar üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Grup, 31 Aralık 2008 itibariyle yatırım indirimi istisnasının sona ermesi nedeniyle, bu tarihe kadar kullanılmamış olan 2.141.858 TL tutarındaki yatırım indirimleri üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığını ertelenmiş vergi gideri yazmak suretiyle 31 Aralık 2010 itibariyle iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin 15 Ekim 2009 tarihinde gerçekleştirilen toplantısında yatırım indirimi istisnası uygulaması ile ilgili süre sınırlaması kaldırılmasının görüşülmesi ve bu kararın 8 Ocak 2010’da alınması ile birlikte, Grup’un devrolmuş yatırım indirimleri tekrar kullanılabilir hale gelmiştir ve bu yatırım indirimi tutarları 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ÜFE ve yeniden değerlendirme oranında arttırılarak 2.819.119 TL olarak belirlenmiş ve bunun 366.300 TL tutarında kısmı vergi matrahında kullanılmıştır. Kalan tutar olan 2.452.819 TL üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmıştır.

Türkiye’de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında hesaplanmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 23 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin gelir tablosunda yansıtılan vergi giderinin kırılımı aşağıda sunulmuştur:

	2012	2011
Cari vergi gideri	(15.785)	(4.872)
Ertelenmiş vergi gideri	(41.187)	(29.051)
Toplam	(56.972)	(33.923)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin gelir tablosunda yansıtılan vergi giderinin analizi aşağıda sunulmuştur:

	2012	2011
Vergi öncesi net kar	505.297	508.088
Etkin vergi üzerinden vergi gideri (%20)	(101.059)	(101.618)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(61.305)	(52.801)
İstisna ve indirimler	59.589	77.152
Yatırım indirimlerinin etkisi	47.945	48.423
Diğer	(2.142)	(5.079)
Toplam	(56.972)	(33.923)

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 23 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

b) Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve bilanço tarihi itibarıyla yürürlükteki etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	
	2012	2011	2012	2011
Kıdem tazminatı ve kullanılmamış izin karşılığı	(133.887)	(107.781)	26.776	21.556
Garanti karşılığı	(47.069)	(59.061)	9.414	11.812
Amortisman tabi varlıklar ve stoklar	920.194	934.635	(181.756)	(184.936)
Ertelenmiş gelir	(61.320)	(78.328)	12.306	15.666
Devreden Ar-Ge indirimi	-	(41.654)	-	8.331
Kullanılmayan yatırım indirimi	(421.633)	(378.411)	126.490	113.523
Devreden yatırım indirimi	(2.452.819)	(2.632.887)	4.906	76.060
Diğer geçici farklar	(16.657)	(8.731)	5.823	1.746
Ertelenmiş vergi varlığı, net			3.959	63.758

Ertelenmiş vergi varlığı bakiyesinin dönem içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2012	2011
1 Ocak itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	63.758	57.643
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri) (*)	(59.799)	6.115
31 Aralık itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	3.959	63.758

(*) İlgili tutarın 18.612 TL'lik (31 Aralık 2011: 35.166 TL) kısmı nakit akım koruması ile ilgili olarak sermaye hesabında muhasebeleştirilmekle birlikte, yasal kayıtlarda vergi matrahından indirim konusu yapılan kur farkı giderlerinin vergi etkisi olup, ertelenmiş vergi gideri hesabına yansıtılmıştır.

NOT 24 - HİSSE BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kazanç, net karın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır. 2012 ve 2011 yıllarında ağırlıklı ortalama hisse adedi 50.000.000.000 adet olup, 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla hisse başına kazanç sırasıyla 0,90 Kuruş ve 0,95 Kuruş'tur.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla bakiyeler

İlişkili şirketlerden ticari alacaklar	2012	2011
Fiat	405.121	633.153
Otokoç A.Ş. (Otokoç - Koç Holding A.Ş. iştiraki)	96.980	104.028
Diğer	434	934

Toplam **502.535** **738.115**

İlişkili şirketlere ticari borçlar	2012	2011
Fiat	813.066	874.146
Mako Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Mako - Fiat'ın ilişkili kuruluşu)	19.263	28.554
Diğer	27.294	29.895

Toplam **859.623** **932.595**

İlişkili taraflarla işlemler

Satışlar	2012	2011
Fiat	2.876.505	3.018.059
Otokoç	749.892	820.775
Diğer	12.780	9.043

Toplam **3.639.177** **3.847.877**

Yurtiçi malzeme ve hizmet alımları	2012	2011
Otokoç A.Ş.	175.042	19.784
Mako	111.686	146.490
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (*)	92.215	84.391
Ram Dış Ticaret	67.459	6.307
Koç Sistem (*)	9.366	6.643
Koç Holding	7.424	5.675
Setur Servis Turistik (*)	6.271	4.692
Akpa Dayanıklı Tüketim (*)	5.909	6.344
Entek (*)	2.510	3.390
Diğer	87.065	26.548

Toplam **564.947** **310.264**

(*) Koç Holding A.Ş. iştiraki.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Ticari mal, malzeme ve hizmet alımları:	2012	2011
Fiat	2.427.355	2.521.252
Comau S.p.A.	380	500
Diğer	18.227	103.643
Toplam	2.445.962	2.625.395

İlişkili kuruluşlardan alınan faiz 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl itibariyle 41.641 TL'dir (31 Aralık 2011: 46.917 TL).

2012 yılı içerisinde Grup'un üst düzey yöneticilere (27 kişi) (2011: 19 kişi) sağlamış olduğu ücret ve benzeri faydaların toplamı 16.797 TL'dir (2011: 17.816 TL).

2012 yılı içerisinde ilişkili kuruluşlara ödenen faiz giderleri 43.343 TL'dir. (2011: 30.507 TL).

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle, bağlı ortaklık KFK' nın kapalı ihraç usulü ile ihraç etmiş olduğu bono ve tahvilleri Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye satmış olup, taşınan değeri 204.886 TL (2011: 252.281 TL) ile diğer finansal yükümlülükler içerisinde yer almaktadır.

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Risk yönetimi amaçları ve prensipleri

Grup'un en önemli finansal araçları, hazır değerler ve finansal borçlardır. Bu finansal araçların en önemli amacı Grup operasyonları için finansman kaynağı sağlamaktır. Grup ayrıca doğrudan faaliyetlerinden oluşan ticari borçlar ve ticari alacaklar gibi çeşitli finansal araçlara da sahiptir. Grup'un finansal araçlarından kaynaklanan en önemli riskleri faiz oranı riski, likidite riski, kur riski ve kredi riskidir. Grup yönetimi aşağıda özetlenen risklerin her birini incelemekte ve aşağıda belirtilen politikaları geliştirmektedir.

Kredi riski

Kredi riski, karşılıklı ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Grup, kredi riskini belli taraflarla yapılan işlemleri sınırlandırarak ve ilişkide bulunduğu tarafların güvenilirliğini sürekli değerlendirerek yönetmeye çalışmaktadır. Grup prosedürleri uyarınca kredili çalışmak isteyen tüm müşteriler kredi inceleme aşamalarından geçirilmekte ve gerekli teminatlar alınmaktadır. Ayrıca alacaklar sürekli incelenerek Grup'un şüpheli kredi / alacak riski minimize edilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 6).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Bilançoda taşınan değerler Grup'un maksimum kredi riskini yansıtmaktadır.

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi türleri;

2012	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat (Not 3)	Finansal yatırımlar	Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraf	Diğer taraf				
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	502.535	263.849	169	1.637.362	169	1.177.658
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	30.000	434.477	-	-	-	1.177.440
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	500.535	258.626	169	1.637.362	169	1.177.440
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	30.000	429.254	-	-	-	1.177.440
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	2.000	5.223	-	-	-	218
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	6.168	-	-	-	6.168
- Değer düşüklüğü (-) (Not 6)	-	(945)	-	-	-	(5.950)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	5.223	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

2011	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat (Not 3)	Finansal yatırımlar	Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraf	Diğer taraf				
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	738.115	426.846	349	1.331.702	60.424	1.076.582
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	30.000	365.984	-	-	-	1.276.744
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	726.901	423.344	349	1.331.702	60.424	1.066.769
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	30.000	365.970	-	-	-	1.267.710
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	11.214	3.488	-	-	-	5.256
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	5.256
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	14	-	-	-	4.557
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	5.250	-	-	-	10.125
- Değer düşüklüğü (-) (Not 6)	-	(5.236)	-	-	-	(5.568)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	14	-	-	-	3.778
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

⁽²⁾ Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinden oluşmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

Vadesi geçen ancak karşılık ayrılmamış olan alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

2012	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	162.060
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	22.788
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	184.848

Teminat ile güvence altına alınmış kısmı

2011	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	9.457
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	5.245
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	14.702

Teminat ile güvence altına alınmış kısmı

-

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş toplam alacaklarının 174.974 TL' si Grup'un ilişkili şirketi olan Fiat'a aittir (31 Aralık 2011: 11.214 TL). 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un Fiat'a olan ticari borcu 813.066 TL'dir (31 Aralık 2011: 874.146 TL).

Kur riski

Yabancı para cinsinden gösterilen varlıklar ve yükümlülükler alım satım taahhütleriyle beraber Grup'un kur riskine maruz kalmasına neden olmaktadır. Grup'un politikası gelecekte gerçekleşmesi muhtemel alış ve satışların her döviz türü için karşılaştırmasını yapmaktır.

Not 8'de detaylı açıklandığı üzere imzalanan üretim anlaşmaları gereğince, Doblo model araç için alınan yatırım kredisinin geri ödemeleri Fiat, Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredilerinin geri ödemeleri ise Fiat ve PSA tarafından yapılacak alımlar vasıtası ile garanti altına alınmıştır. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Doblo model araç için alınan yatırım kredilerinin tamamı geri ödenmiştir. Grup'un ileride Mini Cargo model araçların üretimi için kullanılan kredi ile ilgili maruz kalabileceği döviz kurundaki ve faiz oranındaki dalgalanmalardan oluşabilecek risk, Fiat ve PSA tarafından üstlenilmiştir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

2012	Döviz pozisyonu tablosu				
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	Diğer	
1.	Ticari alacaklar	397.723	-60	169.167	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	446.103	30	189.638	27
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3.	Diğer	31.021	-	13.191	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	874.847	-30	371.996	27
5.	Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7.	Diğer	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	874.847	-30	371.996	27
10.	Ticari borçlar	(836.802)	80	(355.889)	-
11.	Finansal yükümlülükler	(335.517)	-	(355.889)	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	(8.915)	-	(142.670)	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(1.181.234)	80	(502.350)	-
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	(883.096)	-	(375.514)	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(883.096)	-	(375.514)	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(2.064.330)	80	(877.864)	-
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	42.331	-	18.000	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	42.331	-	18.000	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(1.147.152)	50	(487.868)	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(1.189.483)	50	(487.868)	27
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(1.189.483)	50	(505.868)	27
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri				
23.	İhracat	2.779.786	-	1.222.229	-
24.	İthalat	2.102.575	44	914.187	182

(*) Grup'un EUR cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Fiat ve PSA tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para aktif pozisyonu 88.7 milyon TL (verilen döviz bazlı envanter ve maddi varlık avansları dahil edilince yabancı para pasif pozisyonu 77.09 milyonTL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

2011	Döviz pozisyonu tablosu				
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	Diğer	
1.	Ticari alacaklar	727.472	-	297.681	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	487.717	23	199.556	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3.	Diğer	2.126	96	795	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	1.217.315	119	498.032	-
5.	Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7.	Diğer	48	-	20	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	48	-	20	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	1.217.363	119	498.052	-
10.	Ticari borçlar	(958.010)	(457)	(391.580)	(203)
11.	Finansal yükümlülükler	(383.613)	(10.371)	(148.958)	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	(117)	-	(48)	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(1.341.740)	(10.828)	(540.586)	(203)
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	(1.236.529)	-	(505.986)	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.236.529)	-	(505.986)	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(2.578.269)	(10.828)	(1.046.572)	(203)
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	102.524	10.893	33.533	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	102.524	10.893	33.533	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(1.258.382)	184	(514.987)	(203)
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(1.360.954)	(10.709)	(548.540)	(203)
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-
23.	İhracat	4.144.772	-	1.744.316	174
24.	İthalat	3.342.856	77	1.438.950	906

(*) Grup'un EUR cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Fiat ve PSA tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para aktif pozisyonu 43.322TL (verilen döviz bazlı envanter ve maddi varlık avansları dahil edilince yabancı para pasif pozisyonu 130.847 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibariyle Şirket'in vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Euro ve diğer yabancı para yükümlülüklerindeki (verilen döviz bazlı envanter ve maddi varlık avansları hariç) % 10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu 2012

	Kar / zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:</i>				
1- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	11	(11)	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	11	(11)	-	-
<i>Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4- Euro net varlık / yükümlülüğü	(142.758)	142.758	-	-
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	120.125	(120.125)	120.125	(120.125)
6- Euro net etki (4+5)	(22.633)	22.633	120.125	(120.125)
<i>Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7- Diğer döviz net / yükümlülüğü	9	(9)	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	9	(9)	-	-
Toplam (3+6+9)	(22.613)	22.613	120.125	(120.125)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu 2011

	Kar / zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:</i>				
1- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(2.427)	2.427	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(2.427)	2.427	-	-
<i>Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4- Euro net varlık / yükümlülüğü	(160.857)	160.857	(160.857)	160.857
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	156.204	(156.204)	156.204	(156.204)
6- Euro net etki (4+5)	(4.652)	4.652	156.204	(156.204)
<i>Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7- Diğer döviz net / yükümlülüğü	(24)	24	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(24)	24	-	-
Toplam (3+6+9)	(7.104)	7.104	156.204	(156.204)

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Faiz riski

Faiz riski, faiz oranlarındaki değişimlerin finansal tabloları etkileme olasılığından kaynaklanmaktadır. Grup, belirli bir dönemde vadesi dolacak veya yeniden fiyatlandırılacak varlık ve yükümlülüklerin zamanlama uyumsuzlukları veya farklılıklarından dolayı faiz riskine maruzdur. Grup, bu riskini risk yönetimi stratejileri uygulayarak varlık ve yükümlülüklerin faiz değişim tarihlerini eşleştirerek yönetmektedir.

31 Aralık 2012 ve 2011 itibarıyla bilançoda varolan faize duyarlı finansal araçlar üzerinden faiz oranındaki +/- %0,5 değişim olasılığının etkisi şekilde hesaplanmıştır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Faiz oranındaki değişim	%0,5	%0,5
Vergi öncesi kar etkisi	(165)	(157)

Likidite riski

Likidite riski bir şirketin fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. Likidite riski güvenilir kredi kuruluşlarının vermiş olduğu kredilerin de desteğiyle nakit girişleri ve çıkışlarının dengelenmesiyle düşürülmektedir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak gösterilmiştir. Belirli bir vadesi olmayan finansal varlık ve yükümlülükler bir yıldan uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2012

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.797.390	2.068.385	101.225	839.861	1.115.202	12.097
Borçlanma senedi ihraçları	488.354	363.546	137	146.180	217.229	-
Ticari borçlar	1.342.733	1.351.310	1.272.733	78.577	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	77.574	77.574	-	-	-	-
Toplam	3.768.300	3.923.064	1.513.918	1.064.618	1.332.431	12.097

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev finansal varlıklar	-	(3.593)	(1.294)	(2.299)	-	-
Türev nakit girişleri	-	46.421	25.099	21.322	-	-
Türev nakit çıkışları	-	(50.014)	(26.393)	(23.621)	-	-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2011

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	2.269.801	2.455.823	92.057	1.060.400	1.133.091	170.275
Borçlanma senedi ihraçları	251.739	276.486	48.004	113.471	115.011	-
Ticari borçlar	1.610.617	1.618.268	1.459.943	158.325	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	80.272	80.272	80.272	-	-	-
Toplam	4.212.429	4.430.849	1.680.276	1.332.196	1.248.102	170.275

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev finansal varlıklar						
Türev nakit girişleri	-	101.519	-	79.658	21.861	-
Türev nakit çıkışları	-	(94.888)	-	(74.509)	(20.379)	-

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır. Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için, hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 31 Aralık 2011 itibariyle herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Grup, finansal araçların tahmini rayiç değerlerini hali hazırda mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Fakat piyasa bilgilerini değerlendirip rayiç değerleri tahmin edebilmek yorum ve muhakeme gerektirir. Sonuç olarak burada sunulan tahminler, Grup'un cari bir piyasa işleminde elde edebileceği miktarların göstergesi olmayabilir. Rayiç değerleri tahmin edilebilir finansal enstrümanların, değerlerinin tahmini için aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

Finansal varlıklar yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Finansal aktiflerin, (tüketici finansman kredileri hariç) kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Söz konusu rayiç değerler tüketici finansman kredilerinin ilerdeki nakit akımlarının cari faiz oranı olan aylık % 8,24 (2011: %1.06) ile iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır.

	<u>31 Aralık 2012</u>		<u>31 Aralık 2011</u>	
	<u>Taşınan değer</u>	<u>Rayiç değer</u>	<u>Taşınan değer</u>	<u>Rayiç değer</u>
Tüketici finansman kredileri	1.237.070	1.238.699	1.109.700	1.185.739

Finansal yükümlülükler Yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Bu bağlamda, yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile hafif ticari araçların (Doblo, Yeni Doblo ve Mini Cargo (MCV)) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır. Şirket ile Fiat ve Peugeot Citroen Automobiles S.A. (PSA) arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde MCV için 2008 yılından itibaren 2015 yılı Aralık ayına kadar Fiat ve PSA'ya yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Yine aynı şekilde Şirket ile Fiat arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Yeni Doblo için 2009 yılından itibaren 2017 yılı Aralık ayına kadar Fiat'a yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Bunun yanı sıra Doblo için ise 2009 yılı başına kadar Fiat'a yapılan satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili borçların taşınan tutarları karşılanmıştır.

Ayrıca, Grup'un bağlı ortaklığı KFK, yabancı para pozisyon riskini ve faiz riskini azaltmak ve döviz likiditesini yönetmek amacıyla takas işlemine girmektedir. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları uyarınca nakit akım korunma aracı olarak değerlendirilen takas işlemleri, riskten korunma muhasebesine göre kayıtlara alınmaktadır. KFK, takas işlemlerini rayiç değer yöntemiyle değerlendirmekte ve oluşan net kar veya zararı özkaynaklar altında nakit akım korunması ile ilgili birikmiş kazanç hesabında muhasebeleşirmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri

KFK'nın gerçeğe uygun değere ilişkin sınıflandırmaları aşağıdaki şekilde gibidir:

Seviye 1: Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar

Seviye 2: 1 inci seviyede yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler

Seviye 3: Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler

2012

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Alım satım amaçlı türev finansal varlıklar	-	(3,593)	-
Toplam varlıklar	-	(3,593)	-

2011

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Alım satım amaçlı türev finansal varlıklar	-	6,631	-
Toplam varlıklar	-	6,631	-

31 Aralık 2012 tarihinde sona eren dönem içerisinde KFK, ikinci seviye ile birinci seviye arasında ve üçüncü seviyeye ya da üçüncü seviyeden herhangi bir transfer yapmamıştır.

.....